

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΩΙ ΑΓΙΩΙ ΠΑΣΧΑ

Αριθμ. Πρωτ. 425

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Χριστός Ανέστη!

«Δεῦτε», ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ, «λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός» τοῦ Φαναρίου, τοῦ Ἱεροῦ Κέντρου τῶν Ὁρθοδόξων, καί δοξάσωμεν ὅλοι ὁμοῦ καί ἀπό κοινοῦ «Χριστόν τόν Ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν».

Ζοφερά ἦτο ἡ ψυχική κατάστασις τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου μετὰ τήν Σταύρωσιν Αὐτοῦ, διότι διὰ τῆς δι' αὐτῆς θανατώσεως τοῦ Κυρίου διελύθησαν αἱ ἐλπίδες τῶν μαθητῶν Του περί ἐπικρατήσεως Αὐτοῦ καί αὐτῶν ὡς πολιτικῆς ἐξουσίας. Εἶχον ἐκλάβει τήν θριαμβευτικὴν εἴσοδον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, μετὰ τήν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου καί τήν θαυματουργικὴν τροφοδοσίαν πέντε χιλιάδων ἀνδρῶν, πλέον γυναικῶν καί παιδίων, διὰ πέντε ἄρτων καί δύο ἰχθύων, ὡς προανάκρουσμα τῆς κατακτήσεως ὑπ' αὐτῶν κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἡ μήτηρ δύο ἐξ αὐτῶν ὑπέβαλε μάλιστα τό αἶτημα ὅπως οἱ υἱοὶ αὐτῆς καθήσουν εἰς ἐκ δεξιῶν καί εἰς ἐξ εὐωνύμων τοῦ Κυρίου, ὅταν Οὗτος ἀναλάβῃ τήν ἐξουσίαν. Ὅλα αὐτὰ διελύθησαν ὡς **παιδικαὶ φαντασίαι** λόγῳ τοῦ φοβεροῦ πλήγματος τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τήν πρωΐαν, ὅμως, τῆς μιᾶς τῶν Σαββάτων αἱ Μυροφόροι εὔρον τόν τάφον κενόν καί ἤκουσαν παρά τοῦ Ἀγγέλου ὅτι ὁ Ἰησοῦς **ἀνέστη ἐκ νεκρῶν**. Μετ' ὀλίγον δέ εἶδον Αὐτόν εἰς ἄλλοίαν κατάστασιν, μὴ ἐπιτρέπουσαν εἰς τὰς Μυροφόρους νά Τόν ἀγγίξουν. Ἡ τοιαύτη ἀπροσδόκητος **ἐξέλιξις** τῶν πραγμάτων προεκάλεσε τήν **ἀπορίαν** τῶν περί τόν Ἰησοῦν περί τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως τῶν γεγονότων. Ἡ ἀπάντησις δέν ἐδόθη εἰς αὐτούς ἀμέσως. Εἰδοποιήθησαν νά ἀναμένουν μέ ὑπομονήν καί καρτερίαν μέχρις ὅτου ἐνδυθῶν **δύναμιν ἐξ ὕψους**. Πειθαρχήσαντες δέ εἰς τήν ἐντολήν, ἀνέμενον μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς, ὅτε τό Ἅγιον Πνεῦμα, ἐπελθόν, ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτούς, ἐν πληρότητι, τήν νέαν **ἀποστολήν** των. Αὕτη δέν συνίστατο εἰς τήν ἀπελευθέρωσιν ἑνός ἔθνους ἀπό τῆς ὑποδουλώσεως εἰς ἄλλο ἔθνος, ἀλλά εἰς τήν **ἀπελευθέρωσιν** τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης ἀπό τῆς ὑποδουλώσεως εἰς τόν ἄρχοντα τοῦ κακοῦ καί εἰς τό κακόν ἐν γένει. Μία ἄλλη μεγάλη ἀποστολή διαφορετικὴ ἀπό ἐκείνην τήν ὁποίαν ὠνειρεύοντο.

Ἡ ἀσύλληπτος ἐντολή τῆς διαδόσεως τοῦ κηρύγματος τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τῆς δουλείας τοῦ θανάτου ἐξέπληξεν αὐτούς, ἀλλ' ἀνελήφθη

μετά ζήλου καί ἐκηρύχθη πανταχοῦ καί ἔσωσε καί σώζει πολλούς ἀπό τοῦ θανάτου. Ὑπάρχει ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν, ὁ ἀναστημένος Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος προσφέρει εἰς ὅλους τήν δυνατότητα τῆς ἀναστάσεως καί τῆς αἰωνίου ζωῆς, μιᾶς ζωῆς ἢ ὁποῖα δέν ὑπόκειται πλέον εἰς τήν φθοράν, διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οἱ ἄνθρωποι εἶναι ὡς οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῶ καί φέρουν σῶμα πνευματικόν ἀντί τοῦ σαρκικοῦ.

Πρόγευσιν αὐτῆς τῆς μακαρίας ἀναστασίμου καταστάσεως βιοῦμεν ἀπό τώρα, ὅταν φέρωμεν τό σάρκινον ἔνδυμά μας εἰς τρόπον ὥστε νά μή γευώμεθα τήν οὐσίαν τοῦ θανάτου, δηλαδή τήν ἀπομάκρυνσιν ἀπό τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἀλλά νά αισθανώμεθα ὅτι μετέβημεν ἀπό τοῦ φυσικοῦ θανάτου τοῦ σαρκίνου σώματος εἰς τήν ἀνωτέραν ζωὴν τοῦ πνευματικοῦ τοιοῦτου διά τῆς μετ' ἀγάπης γνώσεως τοῦ **Προσώπου τοῦ Κυρίου**, ἢ ὁποῖα γνώσις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τήν **αἰώνιον ζωὴν**.

Δέν προσδοκῶμεν, λοιπόν, ἀπλῶς τήν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν ὡς ἐν γεγονός τοῦ ἀπωτάτου μέλλοντος ἀλλά μετέχομεν αὐτῆς ἀπό τοῦδε, ὥστε νά κραυγάζωμεν ἐνθουσιωδῶς μετὰ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου: «Ποῦ σοῦ, θάνατε, τό κέντρον; ποῦ σοῦ, Ἄδη, τό νίκος;». Συνανέστημεν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ζῶμεν τά ἔσχατα ὡς παρόντα καί τά παρόντα ὡς ἔσχατα. Ἡ ἀνάστασις διαποτίζει τήν ὑπαρξιν ἡμῶν καί πληροῖ χαρᾶς αὐτήν. Ὡς ἐπλήσθη χαρᾶς τό στόμα τῶν μαθητῶν ἐν τῷ λέγειν ἀνέστη ὁ Κύριος.

Συνεχίζομεν τό ἔργον τῶν Ἀποστόλων. Μεταδίδομεν εἰς τόν κόσμον τό μήνυμα τῆς ἀναστάσεως. Κηρύσσομεν ἐν ἐπιγνώσει, ὅτι ὁ θάνατος δέν πρέπει νά ἔχη θέσιν εἰς τήν ζωὴν μας, οὐδεμίαν ὠφέλειαν προσφέρει εἰς τήν ἀνθρωπότητα. Οἱ ἐπιδιώκοντες νά βελτιώσουν τήν κοινωνικὴν ζωὴν διά τοῦ θανάτου συνανθρώπων τινῶν αὐτῶν, δέν προσφέρουν ἀγαθὴν ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς ἐπιζῶντας. Ὑπηρετοῦν τήν ἐπέκτασιν τοῦ θανάτου καί προετοιμάζουν τήν ὑπ' αὐτοῦ καταβρόχθισιν ἑαυτῶν.

Εἰς τὰς ἡμέρας μας τὰ τύμπανα τοῦ θανάτου καί τοῦ σκότους ἠχοῦν μανιωδῶς. Μερικοὶ συνάνθρωποί μας πιστεύουν ὅτι ἡ ἐξόντωσις ἄλλων συνανθρώπων μας εἶναι πρᾶξις ἐπαινετὴ καί ὠφέλιμος, ἀλλά πλανῶνται οἰκτρῶς. Δυστυχῶς, ἡ ἐξουδένωσις καί καταπίεσις τῶν ἀσθενεστέρων ὑπὸ τῶν ἰσχυροτέρων ἐπικρατεῖ εἰς τήν κοσμικὴν πυραμίδα τοῦ γίγνεσθαι. Συχνάκις ἐκπλήσσει ἡ σκληρότης καί ἔλλειψις εὐσπλαγχνίας τῶν κρατούντων τὰ ἡνία τοῦ κόσμου καί τῶν νομιζόντων ἐξουσιάζειν αὐτοῦ.

Ὁ Χριστός, ὅμως, διά τοῦ σταυρικοῦ θανάτου Αὐτοῦ ἀντέστρεψε τήν κοσμικὴν πυραμίδα καί εἰς τήν κορυφὴν αὐτῆς ἐτοποθέτησε τόν Σταυρόν Του. Εἰς τήν κορυφὴν εὐρίσκεται ὁ Ἰδιος, ἐπειδὴ Αὐτός ἔπαθε πλεῖον πάντων τῶν ἀνθρώπων. Δέν ὑπῆρξεν ἄνθρωπος εἰς τόν κόσμον ὁ ὁποῖος ὑπέφερεν ὅσα ὑπέφερεν ὁ Θεάνθρωπος Χριστός: «Σχήματι εὐρεθεῖς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ». Διὰ τοῦτο ὁ Θεός Πατήρ «ἐχαρίσατο Αὐτῷ ὄνομα τό ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καί ἐπιγείων καί καταχθονίων» (Φιλιπ. β' 8-11).

Συχνάκις εἰς τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος βλέπομεν νά κυριαρχῇ τό σκότος τοῦ θανάτου, τό ἄδικον ἀντί τῆς δικαιοσύνης, τό μῖσος καί ὁ φθόνος ἀντί τῆς ἀγάπης, καί τοὺς ἀνθρώπους νά προτιμοῦν τό καταχθόνιον μῖσος ἀντί τοῦ

φωτός τῆς Ἀναστάσεως. Παρά τήν φαινομενικήν τεχνολογικήν πρόοδον τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, παρά τάς διακηρύξεις περί τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί τῶν θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν, τό ἔθνοφυλετικόν καί θρησκευτικόν μῖσος διογκοῦνται παγκοσμίως καί προκαλοῦν ἐπικινδύνους ἐντάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπιτείνουν τήν κυριαρχίαν τοῦ βασιλείου τοῦ θανάτου, τοῦ Ἄδου, τῶν καταχθονίων. Οἱ ἄνθρωποι ἀτυχῶς δέν ἠμποροῦν νά ἀνεχθοῦν τήν διαφορετικότητα εἰς τόν συνάνθρωπόν των. Δέν ἠμποροῦν νά δεχθοῦν τήν διαφορετικήν φυλετικήν καταγωγήν τοῦ ἀνθρώπου, τάς διαφορετικές ἀντιλήψεις καί πεποιθήσεις του, πολιτικάς, θρησκευτικάς, κοινωνικάς.

Ἡ ἱστορία, ὅμως, ἔχει ἀποδείξει ὅτι ἀληθινή πρόοδος δέν δύναται νά ὑπάρξῃ χωρίς Θεόν. Οὐδεμία κοινωνία δύναται νά εἶναι ἀληθῶς προοδευτική καί εὐδαίμων, ἐάν δέν ὑπάρχῃ ἐλευθερία. Ἀλλά ἡ ἀληθινή ἐλευθερία ἀποκτᾶται μόνον μέ τήν παραμονήν πλησίον τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἱστορία τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος ἐπιβεβαιοῖ τραγικῶς αὐτήν τήν ἀλήθειαν. Ἡ ἀνθρωπότης ἐγνώρισε τήν ἐκ τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης πηγάσασαν φρίκην μέ τά ἑκατομμύρια θυμάτων τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καί τῶν ρατσιστικῶν διωγμῶν. Ταῦτοχρόνως ὅμως ἔζησε καί τήν φρίκην τῶν δυνάμεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι, ὀνομάζουσαι ἑαυτάς προοδευτικάς, διέπραξαν ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας ἀναλόγου μεγέθους καί σκληρότητος ἐγκλήματα εἰς τήν Ἀνατολικήν Εὐρώπην. Οὕτω, λοιπόν, ὁ ὀλοκληρωτισμός δέν γνωρίζει πολιτικάς παρατάξεις, ὡς ἀπότοκος ἑνός ἀνθρωπισμοῦ ἄνευ Χριστοῦ, μέ φυσικήν ἀπόληξιν τόν ὄλεθρον καί τόν θάνατον. Πάντα ταῦτα βεβαιοῦν ὅτι πᾶσα προσπάθεια διά ἀληθινήν ἐλευθερίαν ἄνευ Θεοῦ εἶναι καταδικασμένη εἰς τραγωδίαν.

Εἰς τήν κυριαρχίαν αὐτήν τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, ἡ Ἐκκλησία ἀπαντᾷ μέ τήν χάριν καί τήν δύναμιν τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ. Αὐτός, ὁ Ὅποιος ἀνέλαβεν εἰς ἑαυτόν τάς ἀσθενείας καί τά παθήματα ἑκάστου ἀνθρώπου, παρέχει εἰς τόν κόσμον διά τῆς Ἀναστάσεώς Του καί τήν βεβαιότητα ὅτι «νενίκηται ὁ θάνατος».

Ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή εἶναι **δῶρον καί φῶς** τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τό ὁποῖον «**φαίνει πᾶσιν**». Ἄς τιμήσωμεν ὅλοι τό **δῶρον**. Ἄς εὐχαριστήσωμεν οἱ πάντες τόν **Δωρητήν**, τόν «ὡς ἐν ἐσόπτρῳ διά σαρκός λάμψαντα τῷ κόσμῳ καί τό φῶς τῆς ἀναστάσεως τοῖς ἔθνεσι δείξαντα». Δεῦτε, λοιπόν, λάβωμεν φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός τῆς Ζωῆς. Δεῦτε, ἀποδεχθῶμεν καί ὑποδεχθῶμεν τήν **δωρεάν** τῆς ἀναστάσεως καί ἀναφωνήσωμεν ἐκ καρδίας μεγαλοφώνως:

Χριστός Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καί τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος! Χαίρετε λαοί καί ἀγαλλιᾶσθε!

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βιδ' **β**.
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Χριστόν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τήν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Πάσχα, μετὰ τό Τερὸν Εὐαγγέλιον.